

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра загального мовознавства

Затверджено

на засіданні катедри
загального мовознавства
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач катедри Ф.С. Бацевич

Силабус з навчальної дисципліни

«Словники в експертних дослідженнях»,
що викладається в межах ОПП **«Прикладна лінгвістика»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія,**

спеціалізації **035.10 Прикладна лінгвістика**

Львів 2024 р.

Назва дисципліни	Словники в експертних дослідженнях
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та катедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра загального мовознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань - 03 Гуманітарні науки. Спеціальність - 035 Філологія. Спеціалізація - 035.10 Прикладна лінгвістика
Викладачі дисципліни	Доктор філологічних наук, професор катедри загального мовознавства Мацюк Галина Петрівна – лектор. Кандидат філологічних наук, доцент катедри загального мовознавства Гонтарук Лариса Володимирівна.
Контактна інформація викладачів	halyna.matsyuk@lnu.edu.ua larysa.hontaruk@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за адресою: вул. Університетська, 1, ауд.343) або онлайн-консультації за попередньою домовленістю
Сторінка дисципліни	https://philology.lnu.edu.ua/course/slovnyky-v-ekspertnykh-doslidzhenniakh-2024
Інформація про дисципліну	Курс «Словники в експертних дослідженнях» є нормативною дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми «Прикладна лінгвістика». Словники - важливий і необхідний компонент програми професійної мовознавчої підготовки магістрів ОП «Прикладна лінгвістика» з огляду на їх спеціалізацію з текстотворення та лінгвоекспертології. Слухаючи цей курс, студенти мають можливість випрацювати системне мислення, здатність синтезувати й аналізувати самостійно мовні явища, розуміти той обсяг лінгвістичної та когнітивної інформації, яка міститься у різних типах словників та в окремих словникових статтях, навчитися вправно використовувати словники. Набуті компетентності магістрів та програмні результати навчання орієнтовані на створення різножанрових текстів для різних типів дискурсу та здійснення мовознавчих досліджень у межах різних видів лінгвістичних експертиз.
Коротка анотація дисципліни	Курс «Словники в експертних дослідженнях» охоплює такі загальні питання: основні типи лінгвістичних словників, тип інформації, яку містять ці словники у дефініціях та ілюстраціях значень для здійснення експертизи, застосування мовних одиниць з синонімічних, антонімічних, омонімічних та перекладних словників для творення текстів (усунення тавтології, створення каламбурів або прихованого змісту та ін.), особливості енциклопедичного словника, застосування культурологічного і діалектологічного словників, орфографічного та

	граматичного словників. Питання курсу актуалізовані під час створення різножанрових текстів та проведення мовознавчих досліджень у межах різних видів лінгвістичних експертиз.
Мета та цілі дисципліни	<p>Мета курсу «Словники в експертних дослідженнях» – посприяти: а) закріпленню та розширенню загальнолінгвістичних знань студентів про різні типи словників; б) знанню принципів положень лексикографії у їхньому розвитку з урахуванням прикладного застосування словників; в) розширенню знань про методи та прийоми лінгвістичної експертизи та творення різних типів текстів із застосуванням словникової інформації. Курс «Словники в експертних дослідженнях» має загальнотеоретичні та практичні цілі.</p> <p>Загальнотеоретичні цілі курсу «Словники в експертних дослідженнях» полягають в тому, щоб глибше пізнати і зрозуміти теоретичні засади укладання словників:</p> <ul style="list-style-type: none"> • типи словників; • місце передмови у словнику; • принципи укладання словникової статті у різних типах словників; • зміст експліцитної та імпліцитної інформації у словниковій статті; • підходи до розуміння полісемії та відтінка значення. <p>Практичні цілі курсу «Словники в експертних дослідженнях» вбачаємо в тому, що він навчить студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> • з'ясувати наукову авторитетність конкретного словника; • експлікувати інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника; • розуміти особливості побудови словникової статті у різних типах словників; • уміти зіставляти терміни в українському та чужомовному термінологічних словниках; • експлікувати культурну інформацію про концептуальне значення слова із культурологічного словника; • авторизувати мовця конкретного тексту за діалектними фразеологічними, орфографічними та ін. ознаками; • створювати бібліотеку тематичних словників для власного прикладного використання на базі інтернет-ресурсів.
Література для вивчення дисципліни	<p>1. Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалаєва О.Ю. Аналіз сутності поняття «електронний навчальний словник» // Проблеми сучасного підручника. 2014. Вип. 14. С. 26–33. 2. Гайдученко Г., Шапошникова І. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Херсон, 2001. 3. Дубічинський В. В. Українська лексикографія: Історія, сучасність та комп'ютерні технології: Навч. посібник. – Х., 2004. – 164 с. 4. Кровицька О. Українська лексикографія: теорія і практика. — Львів, 2005. — 174 с. 5. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. /Широков В. та ін. Том 3. Тлумачна лексикографія. Книга 1: Словник української мови у двадцяти томах./Широков В. та ін. Київ, 2018. 6. Мацюк Г. Безпековий вимір сучасної освіти і нові вимоги до змісту мовознавчих дисциплін на філологічних факультетах закладів вищої освіти // Стратегічні напрями розвитку сучасної

- української лінгводидактики: монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 68–76.
7. Мисак Р. Комп'ютерні словники: класифікація та укладання. Проблеми української термінології : збірник наук. праць. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2008. С. 52–55.
  8. Перебийніс В.І., Сорокін В.М., Традиційна та комп'ютерна лексикографія : навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2009. 218 с.
  9. Тараненко, О. О. Новий словник української мови: Концепція і принципи укладання словника. Київ: Кам'янець-Подільський, 1996. — 172 с.
  10. Тараненко О.О. Словник // Українська мова: Енциклопедія. – К., 2000. – С. 563.
  11. Симоненко Л. О. Термінологічний словник // Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000. – С. 630–631
  12. Словники української мови: 1596—2018 : бібліогр. покажч. / Дмитро Пилипчук [упоряд., передм.]. — Київ: Просвіта, 2020. — 1067, [5] с.
  13. Українські енциклопедії: типологія, стиль, функції: монографія / Відп. ред. Я. Яцків; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2023. 150 с. - <https://encyclopedia.kiev.ua/vydaniya/files/ukrainski-entsyklopedii-typolohiia-styl-funktsii.pdf>
  14. Українська лексикографія в загальнослов'янському контексті: теорія, практика, типологія. Ларисі Григорівні Скрипник. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. (PDF [Архівовано 27 липня 2020 у [Wayback Machine](#)].)
  15. Черницький В.Б. Комп'ютерна лексикографія : навч. посібник. Миколаїв : НУК, 2004. 81 с
  16. Широков В. А. Елементи лексикографії. — К.: Довіра, 2005. — 304 с.
  17. Hausmann F.J. Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie. An International Encyclopedia of Lexicography. Encyclopédie of Linguistics and Communication Science. B. Walter de Gruyter, 1991. 1017 p
  18. Gove P.B. (1923) 'English Dictionaries of the Future' in H.D. Weinbrot (ed.), *New Aspects of Lexicography: Literary Criticism, Intellectual History and Social Change*. Carbondale : Southern Illinois University Press. Pp. 152–168.
  19. Electronic lexicography in the 21st century (eLex 2023) : smart lexicography : book of abstracts by Iztok Kosem; Tanara Zingano Kuhn. Portugal: Brno : Lexical Computing, 2023. 156 p.
  20. Kuprijanov E.V. Electronic dictionary classification as problem of modern computer lexicography. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія». 2014. № 1127. URL: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/3795> (дата звернення: 10.09.2020).
  21. Malkiel Y.A. Typological Classification of Dictionaries on the Basis of Distinctive Features. *Problems in Lexicography*, Bloomington, 1962. P. 3–24.
  22. Piotrowski T. *Z zagadnień leksykografii*. Warszawa: Wydawnictwo

PWN, 1994. S. 221–239.

23. Wilks Y.A., Slator B.M., Guthrie L.M. *Electric Words: Dictionaries, Computers and Meanings*. Cambridge: The MIT Press, 1924.

2. Додаткова

24. Гонтарук Л. Словник як джерело семасіологічних досліджень // Семантична структура запозичень як джерело історико-лексикологічних досліджень (у контексті творів Д. Наливайка та пам'яток XI – першої половини XVII ст.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Спеціальність 10.02.01 – українська мова.- Львів – 2008. – С.29-38.
25. Гордієнко О.В. Електронна лексикографія в умовах глобальної діджиталізації (критичний аналіз англomовних медичних словників) // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2020. Том 31 (70) № 2. Ч. 2. С. 55–59.
26. Гордієнко Н. Сучасна лексикографія як об'єкт лінгвістики. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/42872/07-Gordienko.pdf?sequence=1>
27. Капранов Я.В. Типологічна класово-видова організація лексикографічних джерел // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. 2014. Вип. 25. С. 183–198.
28. Паламарчук Л. Питання теорії і практики сучасної лексикографії // Мовознавство. 1977. № 4. С. 3–12.
29. Помирча С., Пучков І. Електронні словники з української мови як засіб формування лексикографічної компетентності майбутніх учителів початкової школи // Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Вип. 59. № 3. С. 103–113.
30. Соціолінгвістика: Інтеграційний напрям досліджень. Навчальна дисципліна: монографія / [Г. Мацюк, О. Горда, А. Чучвара та ін.]; за ред. Галини Мацюк. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021.

Словники

- Авер'янов В. Політологічний енциклопедичний словник / В. Б. Авер'янов, І. В. Алексеєнко, С. С. Андреев ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького ; Укр. асоц. політологів ; Ю. С. Шемшученко (відп. ред.), В. П. Горбатенко (упоряд.). - 3-тє вид., допов. і переробл. - К. : Генеза, 2024. - 735 с.
- Адміністративне право України: законодавчі визначення: словник-довідник / [укл.: В.А. Калюжний, С.В. Петков]. – Запоріжжя: КПУ, 2009. – 220 с.
- Англо-український словник міжнародного, порівняльного і європейського права К., Арій, 2009 — 608 с. [близько 70 000 термінів]
- Англо-український соціологічний словник / уклад. В. Паніотто, Т. Пясковська, Т. Янсон. - К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006. - 142 с.
- Андріанов С. М. Англо-український юридичний словник: Близько 75 000 термінів. «Арій», 2007 — 552 с.
- Беліков О. Тлумачний словник найсучасніших юридичних термінів. - Х.: Прапор, 2011. - 320 с.
- Бутенко Н. П. Словник асоціативних норм української

мови. Львів : Вища школа, 1979. 120 с.

- Бутенко Н. П. Словник асоціативних означень іменників в українській мові. Львів: Вища шк., 1989. 328 с.
- Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. – К., 2007. – 990 с.
- Великий тлумачний словник сучасної української мови. За редакцією В. Т. Бусела. Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.
- Граматичний словник української мови: Сполучники / Уклад. Городенська К. — Київ-Херсон: Видавництво ХДУ, 2023. — 340с.
- Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140 000 слів / Відп. ред. Клименко Н. — К.: Видавничий дім Д. Бураго, 2011. — 760 с
- Єрмоленко, С. Я., Бобик, С. М., Тодор, О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ: Либідь, 2001, 224 с.
- Івченко, Анатолій. Орфографічний словник української мови. Харків: Фоліо, 2003. 527 с
- Короткий оксфордський політичний словник: Пер. с англ. /За ред. І.Макліна, А. Макмілана. - К.: Ви-во Соломії Павличко "Основи", 2005. - 789 с.
- Лінгвістичний аналіз тексту [Текст] : словник термінів / М. Голянич [та ін.]. - Івано-Франківськ : Сімик, 2012. - 392 с.
- Малий етнополітологічний словник: Навчальний посібник/ О.В. Антонюк, Ю.В. Бондар, В.І. Волобуєв та ін.- Київ: МАУП, 2005.- 288 с.
- Мартінек С. Український асоціативний словник: У 2 т. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007.
- Мартінек С. Український асоціативний словник: У 2 т. 2-ге вид., стер. Львів: ПАІС, 2008.
- Мартінек С., Мітьков В. Український асоціативний словник. Т. III: Від стимулу до реакції. Львів: ПАІС, 2021. 544 с.
- Мартінек С., Мітьков В. Український асоціативний словник. Т. IV: Від реакції до стимулу. Львів: ПАІС, 2021. 648 с.
- Мова – не калька: словник української мови / Т. Береза, І. Зубрицька, Ю. Зелений. Понад 20000 слів та висловів.
- Нечволод Л., Бездітко В.,Парашич В. Універсальний словник української лексики. Синоніми, антоніми, омоніми. Вид-во: Торсінг плюс 2024. 768ст
- Повний словник антонімів української мови / Калашник В. С., Колоїз Ж. В.; Словник фразеологічних антонімів української мови / Л. М. Полюга. — Київ: Довіра, 2006. — 859 с.
- Політологічний енциклопедичний словник / за ред. Ю. С. Шемшученка [та ін.]. ; НАН України, Ін-т держави і права ім. М. Корецького ; Укр. асоц. політологів. – Вид. 2-е, допов. і переробл. – К. : Генеза, 2004. – 736 с. [Більш як 1000 термінів]
- Рагнер К., Форґрімлер Г.. Короткий Теологічний Словник. Львів 1996
- Релігієзнавчий Словник / ред. А. Колодний, Б. Лобовик. Київ, 1996, с. 127.
- Словник термінів з правової конфліктології/ За ред. М.І. Панова,

Ю.П. Битяка, Л.М. Герасіна та ін.- Харків: Одиссей, 2006.- 208 с.

- Словник термінів і понять, що вживаються у чинних нормативно-правових актах України [Текст] : за станом на 1 трав. 1999 р. / відп. ред. : В. Ф. Сіренко, С. Р. Станік ; упоряд. : О. В. Богачова, К. С. Винокуров. - К. : Оріяни, 1999. - 502 с.
- Соціально-політичний словник-довідник / авт. кол. : М. Іщенко, В. Андрущенко, М. Титарчук [та ін.] ; за ред. М. Іщенка. - К. : Відлуння, 1999. - 304 с.
- Соціологія: терміни, поняття, персоналії [Текст] : навч. слов.-довід. / уклад.: В. М. Піча, Н. М. Хома та ін.. - Л. : Новий Світ-2000, 2002. - 480 с.
- Соціологічна енциклопедія / укладач Городяненко В. Г. – К. : Академвидав, 2008. – 456 с. – (Енциклопедія ерудита).
- Українська мова. Енциклопедія. Редкол.: Русанівський, В. М., Тараненко, О. О., Зяблюк, М. П. та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2000. 750 с.
- Філософський словник соціальних термінів / В. П. Андрущенко, Т. В. Андрущенко, В. Г. Антонечко та ін.; під ред. В. П. - К. : Р.И.Ф., 2005. - 671 с.
- Харченко В. С. Інформаційна безпека. Глосарій. — К.: КНТ, 2005.
- Шевченко В.М. Словник-довідник з релігієзнавства «Наукова Думка», 2004. — 560 с. [бл. 3 000 статей]
- Штепа П. Словник чужослів 1977. Понад 16000 слів.

Діалектні словники

- Словник полтавських говорів / Уклад. В. С. Ващенко. — Харків, 1960. — 107 с.
- Словник поліських говорів / Уклад. П. С. Лисенко. — Київ, 1974. — 260 с.
- Словник бойківських говірок: у 2 ч. / Ред. кол.: Г.Гнатюк, П.Гриценко, І.Матвіяс, З.Франко; уклад. М. Й. Онишкевич. — Київ: 1984.
- Брилинський Д. Словник подільських говірок. — Хмельницький, 1991.
- Гуцульські говірки: Короткий словник / НАН України. Інститут українознавства імені І. Крип'якевича; Уклад. Г. Гузар, Я. Закревська та ін. — Львів, 1997. — 230 с.
- Гаврило Шило. Наддністрянський регіональний словник. — Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008.
- Лемківський словник / 26 000 слів / Ігор Дуда; Астон, 2011. [[Архівовано](#) 3 грудня 2015 у [Wayback Machine](#).]
- Лексикон львівський: поважно і на жарт. 2-ге видання. Хобзей Н., Сімович К., Ястремська Т., Дидик-Меуш Г. — Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012, 852 с.
- Лемківський словничок [Прямий доступ](#)
- Микола Матіїв. Словник говірок центральної Бойківщини. — К.; Сімферополь: Ната, 2013. — 602 с.
- Фразеологічний словник лемківських говірок / Г. Ф. Ступінська, Я. В. Битківська; Навчальна книга — Богдан 2013 р. 464 ст.

Фразеологічні словники

- Англо-український фразеологічний словник. Уклав К. Т. Баранцев. Київ, 2005
- Німецько-український фразеологічний словник. Уклали В. І. Гаврись, О. П. Пророченко. Том I. А — К. Київ, 1981
- Німецько-український фразеологічний словник. Уклали В. І. Гаврись, О. П. Пророченко. Том II. L — Z. Київ, 1981
- Словник фразеологізмів української мови. Київ, 2003
- Фразеологічний словник української мови: у 2-х кн. / АН України; Інститут української мови; уклад. В. М. Білоножко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк та ін. — Київ, 1993.

Словники жаргонні, сленгові, арго

- Словник таємної мови українських лірників та шаповалів на сайті itorus.org (близько 1000 слів) [Прямий доступ](#) [[Архівовано](#) 15 травня 2015 у [Wayback Machine](#).]
- Леся Ставицька Короткий словник жаргонної лексики (3200 слів та 650 стійких словосполучень). — Київ: Критика, 2003.
- Словник сучасного українського сленгу / Упоряд. Т. М. Кондратюк. — Харків: Фоліо, 2006. — 350 с.
- Лаба: тлумачний словник / Упоряд. Оксана Цецура (Словник сленгу музикантів: близько 4000 слів). — Київ, 2009.
- Оксана Цецура. ЛАБА — Тлумачний Словник Музичного та Митецького Сленгу — Київ, 2009.
- Антисуржик на сайті Словопедія [Прямий доступ](#) [[Архівовано](#) 8 липня 2010 у [Wayback Machine](#).]
- Словар українського сленгу на сайті Словопедія [Прямий доступ](#) [[Архівовано](#) 26 грудня 2009 у [Wayback Machine](#).]
- [Словник жаргонної лексики української мови](#) [[Архівовано](#) 29 листопада 2016 у [Wayback Machine](#).]
- Словник українського сленгу на сайті [Мислово](#)
- Ставицька Л. Словник жаргонної лексики. Київ: Критика, 2003. Містить понад 3200 слів і 650 стійких словосполучень. https://chtyvo.org.ua/authors/Stavytska_Lesia/Korotkyi_slovyk_zharhonnoi_leksyky_ukrainskoi_movy/

Програми для редагування і коректури текстів

Sentence Checker Цифрові інструменти у роботі редактора, Юлія Мельничина, 21 Грудня, 2021.
WebSpellChecker Цифрові інструменти у роботі редактора, Олена Поліщук, 19 Грудня, 2021.

Інформаційні ресурси

1. Словники України онлайн . <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
2. Багмет А. Словник синонімів української мови Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто 1982 Передмова М. Рильського <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/20846/file.pdf>
3. Береза Т. Мовою бестселлерів: сучасний словник живої мови. Львів: Апріорі, 2017. 800с. Близько 3000 усталених та okazійних висловів української та світової літератури. https://chtyvo.org.ua/authors/Bereza_Taras/Movoju_bestseliv/

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Бибик С., Сюта Г. Словник іншомовних слів. Тлумачення, словотворення та слововживання Близько 35 000 слів і словосполучень За редакцією С. Я. Єрмоленко Харків «ФОЛІО» 2006 https://nmetau.edu.ua/file/126.pdf 5. Бусел В., Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005 — VIII, 1728 с https://chtyvo.org.ua/authors/Busel_Viacheslav/VTSSUM/ 6. Граматичний словник https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/ Держак, П.М. Короткий словник синонімів української мови / П.М. Держак; доопрац. і відп. ред. С.П. Левченка. — К.: Рад. шк., 1960. — 188 с. У словнику розроблено більше 4 тис. синонімічних рядів. 7. Енциклопедія Сучасної України. Інституту енциклопедичних досліджень НАН України http://esu.com.ua 8. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ. «Українська книга», 2000 480 стор. http://kropivnitsky.maup.com.ua/assets/files/praktichnij_slovník_synonimiv_ukrajinskoji_movi.pdf 9. Полюга Л. М. Повний словник антонімів української мови. Київ: Видавництво «Довіра», 2006 http://kropivnitsky.maup.com.ua/assets/files/polyuga-l.m.-povnij-slovník-antonmv-ukransko-movi-3-e-izdanie-2006.pdf 10. Словник фразеологічних антонімів української мови. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D1%84%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BC%D1%96%D0%B2_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8 11. Словник синонімів https://synonimy.info/%D0%B3/%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9 12. Словник синонімів онлайн. Нараховує 109 тис. синонімічних рядів, що разом охоплюють близько 400 тис. слів-синонімів. https://goroh.pp.ua/%D0%A1%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BC%D1%96%D1%8F 13. Словник синонімів української мови 43960 слів https://1675.slovaronline.com 14. Юридична енциклопедія http://leksika.com.ua/legal 15. Britannica http://eb.com 16. Brockhaus http://brockhaus.de 17. NE http://ne.se
Тривалість курсу	Один семестр (3-й)
Обсяг курсу	Загальний обсяг - 90 годин, зокрема 32 години аудиторних, з них - 16 годин лекційних, 16 годин практичних; 58 годин самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення цього курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Типи лінгвістичних словників, які використовують для створення експертизи або тексту будь-якого жанру;

- Тип інформації, яку надають спеціалісту лінгвістичні словники;
- Тип інформації, яку надає спеціалісту енциклопедичний словник;
- Мовні форми, які дозволяють творити лексеми, що містяться у лінгвістичних словниках (імпліцитний зміст, оксюмори, каламбури і т.д.);
- Особливості термінологічних словників та термінологічних систем у порівнянні з чужомовними термінологічними словниками;
- Особливості мовної одиниці та словникової статті в діалектному та культурологічному словниках.

ВМІТИ:

- дефінювати лексеми у різних типах текстів за допомогою різних типів словників;
- розпізнавати імпліцитний зміст у текстах на основі зіставлення словникових дефініцій із прагматичним змістом висловлення, а також з'ясування типової та нетипової сполучуваності лексем у тексті (авторизувати мовця);
- застосовувати мовну інформацію, яку надає лінгвісту кожен тип словника;
- враховувати різницю термінів у різних термінологічних словниках (міждисциплінарних та різномовних).

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації «Прикладна лінгвістика» для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 10. Здатність виявляти імпліцитні (приховані) наміри мовця (адресанта, автора тексту, наративу) і відповідні комунікативні смисли їх утілення.

	<p>ФК 12. Здатність здійснювати базову лінгвістичну експертизу текстів різних типів і жанрів.</p> <p><u>Програмні результати навчання.</u></p> <p>ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації «Прикладна лінгвістика».</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 19. Володіти методами, методиками і прийомами аналізу текстів (дискурсів, наративів) з метою виявлення імпліцитних (прихованих) намірів їх авторів.</p> <p>ПРН 21. Застосовувати на практиці основні принципи організації лінгвоекспертної діяльності у межах лінгвістичної експертизи продуктів (текстів).</p>
Ключові слова	Словникова стаття, словникове гніздо, дефініція, тлумачення, ілюстрація значення, значення лексеми, відтінок значення, семема, сема, диференційна сема, інтегральна сема, потенційна сема, архісема.
Формат курсу	Очний
Теми	<p>* СХЕМА КУРСУ</p> <p>Модуль 1.</p> <p>Авторитетність словників. Ознаки наукового словника.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укладач або група укладачів. 2. Рецензенти. 3. Під чийм грифом виданий. 4. Яка джерельна база словника. 5. Яка ілюстративна база словника. 6. Лінгвістична інформація, що міститься у словнику (передмова-інструкція для використання, список літератури, зміст словникових статей). 7. Письмові та інтернет словники. <p>Модуль 2.</p> <p>Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у</p>

лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.

1. Лінгвістичні словники:

а) тлумачний словник: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, територіальне поширення, часова фіксація, типова сполучуваність і т.д.);

б) синонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема);

в) антонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема);

г) омонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, здатність омонімів творити імпліцитний зміст або каламбурний текст у мовленні);

д) перекладні словники: особливості словникової статті, типові ідіоми, міжмовна енантіосемія як засіб вираження імпліцитного змісту та засіб творення оксюмору;

е) термінологічні словники: тип словникової статті, особливості терміна як одиниці закритої системи, добір термінів у ході експертизи, адекватність українських термінів щодо їхніх відповідників у терміносистемах Євросоюзу;

є) словники іншомовних слів: особливості словникової статті, зв'язок з термінологічними словниками, авторизація мовця;

ж) культурологічні словники: особливості словникової статті, унікальність інформації;

з) діалектологічні словники: особливості цього типу словників, врахування при пошуку лексеми можливості її фонетичних, морфологічних та семантичних змін, можливості авторизації мовця;

к) словники мови арго: соціальні показники мовця;

л) фразеологічні словники: особливості словникової статті, можливості авторизації мовця;

м) асоціативні словники: особливості словникової статті, типова та okazіональна сполучуваність, стереотипні ментальні моделі, культурна інформація;

н) активні (конситуативні) словники: тип словникової статті, відображення мовленнєвої практики;

о) орфографічні словники: тип словникової статті, авторизація мовця;

п) граматичні словники: тип словникової статті, авторизація мовця.

2. Енциклопедичні словники: тип та обсяг інформації, що відображається у словниковій статті.

Підсумковий контроль, форма

Іспит

Пререквізити

«Лінгвістична експертиза писемного та усного мовлення», «Семантико-текстуальна експертиза», «Комунікативно-прагматичні аспекти текстотворення і текстосприйняття».

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Курс «Словники в експертних дослідженнях» передбачає застосування різних методів: словесних (розповідь, пояснення, бесіда (часто евристична), лекція; наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичних (реферати, повідомлення, усні відповіді, робота зі словником).</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Проектор, ноутбук, екран.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модульні контрольні роботи: 30 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p><u>Модуль 1</u> складається з Завдання з розгорнутою відповіддю (1 завдання - 14 балів <i>максимально</i>). Завдання з розгорнутою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав правильні визначення, пояснення, аргументування, навів приклади. Максимальна кількість балів за 1 підсумкову модульну роботу 14 б.</p> <p><u>Модуль 2 – це контрольне (модульне) завдання</u> за темами лекційних та практичних занять . Максимально 2 б. за кожну контрольну роботу.</p> <p>«2» – студент повною мірою володіє навчальним матеріалом, глибоко та аргументовано розкриває зміст теоретичних питань, повністю опрацював питання, винесені на самостійне вивчення, послідовно наводить правильні приклади. Правильно та обґрунтовано експлікує різну інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника, порівнює побудову словникової статті у різних типах словників, здійснює зіставлення термінів в українському та чужомовному термінологічних словниках, авторизує мовця конкретного тексту за різними мовленнєвими ознаками, встановлює стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками.</p> <p>«1,5» – студент добре володіє навчальним матеріалом, розкриває зміст теоретичних питань (однак недостатньо впевнено аргументує, допускає несуттєві неточності та незначні помилки, не повністю опрацював питання, винесені на самостійне вивчення, не завжди наводить правильні приклади). Не зовсім правильно експлікує різну інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника, порівнює побудову словникової статті у різних типах словників, здійснює зіставлення термінів в українському та чужомовному термінологічних словниках, авторизує мовця конкретного тексту за різними мовленнєвими ознаками, встановлює стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками.</p> <p>«1» – студент володіє навчальним матеріалом на достатньому рівні, однак без глибшого аналізу, обґрунтування та аргументації, тому допускає</p>

окремі суттєві неточності та помилки, погано опрацював питання, винесені на самостійне вивчення. Експлікує різну інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника, порівнює побудову словникової статті у різних типах словників, здійснює зіставлення термінів в українському та чужомовному термінологічних словниках, авторизує мовця конкретного тексту за різними мовленнєвими ознаками, встановлює стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками наполовину правильно, погано це обґрунтовує.

«0,5» – студент засвоїв навчальний матеріал фрагментарно, поверхово, слабо орієнтується в теоретичних питаннях, допускає суттєві неточності, майже не опрацював питань, що винесені на самостійне вивчення або погано розуміє вивчене. Експлікує різну інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника, порівнює побудову словникової статті у різних типах словників, здійснює зіставлення термінів в українському та чужомовному термінологічних словниках, авторизує мовця конкретного тексту за різними мовленнєвими ознаками, встановлює стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками неправильно, допускає суттєві помилки при обґрунтуванні.

«0,2» – студент частково володіє навчальним матеріалом, допускає суттєві помилки, дуже погано опрацював питання, що винесені на самостійне вивчення або дуже погано розуміє вивчене. Експлікує різну інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника, порівнює побудову словникової статті у різних типах словників, здійснює зіставлення термінів в українському та чужомовному термінологічних словниках, авторизує мовця конкретного тексту за різними мовленнєвими ознаками, встановлює стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками неправильно, нездатний це обґрунтувати.

«0» – студент не володіє навчальним матеріалом, не зробив практичного завдання.

Максимальна кількість балів за 2 підсумкову модульну роботу 16 б.

Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях

Максимально 4 б. за кожну відповідь та роботу на практичному занятті.

«4» – студент повною мірою володіє навчальним матеріалом, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей, глибоко та аргументовано розкриває зміст теоретичних питань, повністю опрацював питання, винесені на самостійне вивчення, послідовно наводить правильні приклади.

«3,5» – студент добре володіє навчальним матеріалом, обґрунтовує свою думку під час усних відповідей, розкриває зміст теоретичних питань (однак недостатньо впевнено аргументує, недостатньо впевнено відповідає, допускає несуттєві неточності та незначні помилки, не повністю опрацював питання, винесені на самостійне вивчення, не завжди наводить правильні приклади).

«3» – студент володіє навчальним матеріалом на достатньому рівні, розуміє і викладає його основний зміст під час усних відповідей, однак без глибшого аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає окремі суттєві неточності та помилки, погано опрацював питання, винесені на самостійне вивчення.

	<p>«2» – студент засвоїв навчальний матеріал фрагментарно, поверхово, не може аргументувати та навести власний ілюстративний матеріал під час усних відповідей, слабо орієнтується в теоретичних питаннях, допускає суттєві неточності, майже не опрацював питань, що винесені на самостійне вивчення або погано розуміє вивчене.</p> <p>«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом, не здатен викласти зміст більшості питань під час усних відповідей, допускає суттєві помилки, дуже погано опрацював питання, що винесені на самостійне вивчення або дуже погано розуміє вивчене.</p> <p>«0» – студент не володіє навчальним матеріалом, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних відповідей, не опрацював питання, що винесені на самостійне вивчення або не розуміє вивчене.</p> <p>Максимальна кількість балів за поточну успішність на практичних заняттях 20 б.</p> <p>Іспит - 50 балів.</p> <p>50-40 балів - Відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, правильно, обґрунтовано, логічно, які містять аналіз і систематизацію, аргументовані висновки. Засвідчено глибоке володіння матеріалом.</p> <p>39-25 балів - Відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Виявлено знання і розуміння основних положень навчальної дисципліни.</p> <p>24-14 балів - Відповіді, в яких основні положення навчального матеріалу відтворено на рівні заучування без достатнього його розуміння.</p> <p>13-1 балів - Відповіді, які засвідчують, що навчальний матеріал не засвоєно. Відсутність чіткого і логічного формулювання.</p> <p>0 балів - Відповідь відсутня.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Укладач або група укладачів. 2. Рецензенти. 3. Під чийм грифом виданий. 4. Яка джерельна база словника. 5. Яка ілюстративна база словника. 6. Лінгвістична інформація, що міститься у словнику (передмова-інструкція для використання, список літератури, зміст словникових статей). 7. Письмові та інтернет словники. 8. Тлумачний словник: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, територіальне поширення, часова фіксація, типова сполучуваність та ін.). 9. Синонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема). 10. Антонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема). 11. Омонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні

	<p>зв'язки, типова сполучуваність, здатність омонімів творити імпліцитний зміст або каламбурний текст у мовленні).</p> <p>12. Термінологічні словники: тип словникової статті, особливості терміна як одиниці закритої системи, добір термінів у ході експертизи, адекватність українських термінів щодо їхніх відповідників у терміносистемах Євросоюзу.</p> <p>13. Словники іншомовних слів: особливості словникової статті, зв'язок з термінологічними словниками, авторизація мовця.</p> <p>14. Культурологічні словники: особливості словникової статті, унікальність інформації.</p> <p>15. Діалектологічні словники: особливості цього типу словників, врахування при пошуку лексеми можливості її фонетичних, морфологічних та семантичних змін, можливості авторизації мовця.</p> <p>16. Словники мови арго: соціальні показники мовця.</p> <p>17. Фразеологічні словники: особливості словникової статті, можливості авторизації мовця.</p> <p>18. Асоціативні словники: особливості словникової статті, типова та okazionalna сполучуваність, стереотипні ментальні моделі, культурна інформація.</p> <p>19. Перекладні словники: особливості словникової статті, типові ідіоми, міжмовна енантіосемія як засіб вираження імпліцитного змісту та засіб творення оксюмору.</p> <p>20. Активні (конситуативні) словники: тип словникової статті, відображення мовленнєвої практики.</p> <p>21. Орфографічні словники: тип словникової статті, авторизація мовця.</p> <p>22. Граматичні словники: тип словникової статті, авторизація мовця.</p> <p>23. Енциклопедичні словники: тип та обсяг інформації, що відображається у словниковій статті.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
МОДУЛЬ І.					
1 тиждень 2 год.	Тема 1. Авторитетність словників. Ознаки наукового словника.	лекція	Мацюк Г. Безпековий вимір сучасної освіти і нові вимоги до змісту мовознавчих дисциплін на філологічних факультетах закладів вищої освіти. <i>Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики</i> : монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 68–76.		1 т.
2 тиждень 2 год.	1. Укладач або група укладачів. 2. Рецензенти. 3. Під чий грифом виданий. 4. Яка джерельна база словника. 5. Яка ілюстративна база словника. 6. Який обсяг лінгвістичної інформації міститься у словнику. 7. Письмові та інтернет	практичне заняття	Гордієнко О.В. Електронна лексикографія в умовах глобальної діджиталізації (критичний аналіз англomовних медичних словників). Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2020. Том 31 (70) № 2. Ч. 2. С. 55–59; Капранов Я.В. Типологічна класово-видова організація лексикографічних джерел. Проблеми семантики, прагматики та	1. З'ясувати наукову авторитетність конкретних 2-х словників на вибір. 2 год. 2. Створювати бібліотеку тематичних словників для власного прикладного використання на базі інтернет-ресурсів.	2 т.

	словники.		когнітивної лінгвістики. 2014. Вип. 25. С. 183–198. <i>Соціолінгвістика: Інтеграційний напрям досліджень.</i> Навчальна дисципліна : монографія / [Г. Мацюк, О. Горда, А. Чучвара та ін.] ; за ред. Галини Мацюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021	6 год.	
3 тиждень 2 год.	Тема 2. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.	лекція			3 т.
4 тиждень 2 год.	1. Тлумачний словник: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, територіальне поширення, часова фіксація, типова сполучуваність і т.д.). 2. Синонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні	практичне заняття	Кровицька О. Українська лексикографія: теорія і практика. — Львів, 2005. — 174 с.; Українська лексикографія в загальнослов'янському контексті: теорія, практика, типологія. Ларисі Григорівні Скрипник. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. (PDF [Архівовано 27 липня 2020 у Wayback Machine.]);	Експлікувати інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника (тлумачного та синонімічного) . Опрацювати ці типи словників. 7 год.	4 т.

	зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема).				
5 тиждень 2 год.	Тема 3. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.	лекція			5 т.
6 тиждень 2 год.	1. Антонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, диференційні та інтегральні семи у парадигмі, архісема); 2. Омонімічні словники: інформація, що відображена у дефініціях та ілюстраціях (лексичне значення, парадигматичні зв'язки, типова сполучуваність, здатність омонімів творити імпліцитний зміст або каламбурний текст у	практичне заняття	Широков В. А. Елементи лексикографії. — К.: Довіра, 2005. — 304 с.; Українська лексикографія в загальнослов'янському контексті: теорія, практика, типологія. Ларисі Григорівні Скрипник. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. (PDF [Архівовано 27 липня 2020 у Wayback Machine.]); Полюга Л. М. Повний словник антонімів української мови. Київ: Видавництво «Довіра», 2006 ; Словник синонімів української мови 43960 слів https://1675.slovaronline.com	Експлікувати інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного словника (антонімічного та омонімічного). Опрацювати ці типи словників. 7 год.	6 т.

	мовленні).				
7 тиждень 2 год.	Тема 4. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.	лекція			7 Т.
8 тиждень 2 год.	1. Перекладні словники: особливості словникової статті, типові ідіоми, міжмовна енантіосемія як засіб вираження імпліцитного змісту та засіб творення оксюмору. 2. Термінологічні словники: тип словникової статті, особливості терміна як одиниці закритої системи, добір термінів у ході експертизи, адекватність українських термінів щодо їхніх відповідників у терміносистемах Євросоюзу.	практичне заняття	Гордієнко Н. Сучасна лексикографія як об'єкт лінгвістики. http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/42872/07-Gordienko.pdf?sequence=1 ; Українська лексикографія в загальнослов'янському контексті: теорія, практика, типологія. Ларисі Григорівні Скрипник. — Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. (PDF [Архівовано 27 липня 2020 у Wayback Machine.]); Симоненко Л. О. Термінологічний словник // Українська мова. Енциклопедія. — К., 2000. — С. 630–631; Англо-український словник міжнародного, порівняльного і європейського права К., Арій, 2009 — 608 с. [близько 70 000 термінів].	1. Порівняти побудову словникової статті у різних типах словників. 2 год. 2. Здійснити зіставлення 10-ти термінів (на вибір) в українському та чужомовному термінологічних словниках. 5 год.	8 т.
МОДУЛЬ II.					
9 тиждень 2 год.	Тема 5. Типи словників та їхній зміст. Застосування	лекція			9 т.

	словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.				
10 тиждень 2 год.	1. Словники іншомовних слів: особливості словникової статті, зв'язок з термінологічним і словниками, авторизація мовця. 2. Орфографічні словники: тип словникової статті, авторизація мовця. 3. Граматичні словники: тип словникової статті, авторизація мовця.	практичне заняття	Граматичний словник української мови: Сполучники / Уклад. Городенська К. — Київ-Херсон: Видавництво ХДУ, 2007. — 340 с.; Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140 000 слів / Відп. ред. Клименко Н. — К.: Видавничий дім Д. Бураго, 2011. — 760 с; Бибик С., Сюта Г. Словник іншомовних слів. Тлумачення, словотворення та слововживання Близько 35 000 слів і словосполучень За редакцією С. Я. Єрмоленко Харків «ФОЛПО» 2006 https://nmetau.edu.ua/file/126.pdf	1. Авторизувати мовця конкретного тексту за орфографічним і та граматичними ознаками. 7 год.	10 т.
11 тиждень 2 год.	Тема 6. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.	лекція			11 т.
12 тиждень 2 год.	1. Культурологічні словники: особливості словникової статті, унікальність інформації.	практичне заняття	Лінгвістичний аналіз тексту [Текст] : словник термінів / М. Голянич [та ін.]. - Івано-Франківськ : Сімик, 2012. - 392 с.;	1. Експлікувати культурну інформацію про концептуальне значення слова	12 т.

	<p>2. Діалектологічні словники: особливості цього типу словників, врахування при пошуку лексеми можливості її фонетичних, морфологічних та семантичних змін, можливості авторизації мовця.</p> <p>3. Фразеологічні словники: особливості словникової статті, можливості авторизації мовця.</p>		<p>Фразеологічний словник української мови: у 2-х кн. / АН України; Інститут української мови; уклад. В. М. Білоножко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк та ін. — Київ, 1993;</p> <p>Словник бойківських говірок: у 2 ч. / Ред. кол.: Г. Гнатюк, П. Гриценко, І. Матвіяс, З. Франко; уклад. М. Й. Онишкевич. — Київ: 1984.</p>	<p>із культурологічного словника.</p> <p>3 год.</p> <p>2. Авторизувати мовця конкретного тексту за діалектними, фразеологічними та ін. ознаками.</p> <p>4 год.</p>	
<p>13 тиждень.</p> <p>2 год.</p>	<p>Тема 7. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.</p>	лекція			13 т.
<p>14 тиждень</p> <p>2 год.</p>	<p>1. Асоціативні словники: особливості словникової статті, типова та оказіональна сполучуваність, стереотипні ментальні моделі, культурна інформація.</p> <p>2. Активні (конситуативні) словники: тип словникової статті,</p>	практичне заняття	<p>Широков В. А. Елементи лексикографії. — К.: Довіра, 2005. — 304 с.;</p> <p>Мартінек С. Український асоціативний словник: У 2 т. 2-ге вид., стер. Львів: ПАІС, 2008.;</p> <p>Мартінек С., Митьков В. Український асоціативний словник. Т. III: Від стимулу до реакції. Львів: ПАІС,</p>	<p>1. Встановити стереотипні моделі мислення за асоціативними словниками (10 прикладів на вибір).</p> <p>4 год.</p> <p>2. Експлікувати інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях</p>	14 т.

	відображення мовленнєвої практики.		2021. 544 с.	конкретного словника 3 год.	
15 тиждень 2 год.	Тема 8. Типи словників та їхній зміст. Застосування словників у лінгвістичній експертизі та при творенні чи редагуванні текстів різного жанру.	лекція		.	15 т.
16 тиждень 2 год.	1. Словники мови арго: соціальні показники мовця. 2. Енциклопедичні словники: тип та обсяг інформації, що відображається у словниковій статті.	практичне заняття	Словник сучасного українського сленгу / Упоряд. Т. М. Кондратюк. — Харків: Фоліо, 2006 . — 350 с. ; Українські енциклопедії: типологія, стиль, функції: монографія / Відп. ред. Я. Яцків; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2018. 150 с.	1. Авторизувати мовця конкретного тексту за арготизмами. 4 год. 2. Експлікувати інформацію, що відображена у дефініціях та ілюстраціях конкретного енциклопедичного словника. 4 год.	16 т.